

आत्मनो निर्विकारतां प्रपंचयति एष इत्यनेनापरोऽक्षतया नित्यप्राप्तस्यात्मनः प्राप्तिवारयति स्वयं ज्योतिरित्यनेनाज्ञानमलापाकरणलक्षणां वि
कृतिं वारयति अज इत्युत्पत्तिवारयति अप्रमेय इति ज्ञानलक्षणातिशयाधानेन संस्कारम् महानुभूतिरिति देशकालपरिच्छेदाभावेनास्तित्वद्वि
विपरिणामापक्षयनाशान् स्वयं ज्योतिष्वादी हेतुः सकलानुभूतिरिति एको द्वितीय इति विकारहेतोरन्यस्याभावान्नकोपि विकार इति दर्शयति ननु
श्रुतिविषयस्य कथं स्वयं ज्योतिष्वादि तत्राह वचसां विरामेऽगोचरत्वेन निवृत्तौ सत्याम् तथा च श्रुतिः यतो वाचो निवर्तते अप्राप्य मनसा सहेति तत्र
हेतुः येनेषिताः प्रेषिताः तथा च श्रुतिः केनेषितं पतति प्रेषितं मनः केन प्राणः प्रथमः प्रैति युक्तः केनेषितां वाचमिमां वदंति चक्षुः श्रोत्रं क उदेवो युन
क्ति श्रोत्रस्य श्रोत्रं यन्मनसो मनो यद्वाचो ह वाचं प्राणस्य प्राणमुत चक्षुषश्चक्षुरिति ॥ ३५ ॥ अद्वितीयत्वमुपपादयितुं भेदस्यावास्तवत्वमाह एतावा
निति केवलेऽभिन्ने आत्मन आत्मनि विकल्प इति यत् एतावान्सर्वोऽप्यात्मनो मनसः संमोहः भ्रमः यतः स्वमात्मानमृते विना यस्य विकल्पस्यावलं

एषः स्वयं ज्योतिरजोऽप्रमेयो महानुभूतिः सकलानुभूतिः ॥ एकोऽद्वितीयो वचसां विरामे येनेषिता वागसव
श्चरन्ति ॥ ३५ ॥ एतावानात्मसंमोहोद्यद्विकल्पस्तु केवले ॥ आत्मनृते स्वमात्मानमवलंबो न यस्य हि
॥ ३६ ॥ यन्नामाकृतिभिर्ग्राह्यं पंचवर्णमबाधितम् ॥ व्यर्थेनाप्यर्थवादोऽयं द्वयं पंडितमानिनाम् ॥ ३७ ॥
योगिनोऽपक्वयोगस्य युंजतः काय उत्थितैः ॥ उपसर्गैर्विहन्येत तत्रायं विहितो विधिः ॥ ३८ ॥

बः आश्रयो नास्ति रजतभ्रमस्येव शुक्तिविना नेहनानाऽस्ति किंच न इन्द्रो मायाभिः पुरुरूप ईयते युक्ता ह्यस्य हरयः शतादशेत्येवमित्यादि श्रुतेरित्यर्थः
॥ ३६ ॥ केचित्पुनः प्रत्यक्षादिप्रतीतस्य प्रपंचस्य बाधायोगाद्देहांतार्थानां चक्रत्वर्थकर्तृप्रतिपादनपरत्वेनार्थवादत्वाद्वैतं सत्यमिति मन्यन्ते तन्मतमनू
द्य दूषयति यदिति नामाकृतिभिर्ग्राह्यं नामरूपोपलक्षितं पंचवर्णं पंचभूतात्मकं द्वयं द्वैतं यत्तदबाधितमिति पंडितमानिनां मत्रवयमेव पंडिता इत्यभिमान
वतां वेदांतेष्वयमर्थवाद इति प्रतीतिः न तत्त्वविदाम् यतः व्यर्थेनापि विनाऽप्यर्थेन सा प्रतीतिः तथा हि न तावद्विध्यैकवाक्यत्वं तेषामस्ति यतोर्थवादत्वं
स्यात् न वाकर्तृभोक्तृपरमानंदरूपात्मप्रतिपादनं कर्मविधि शेषतां भजते न चाबाधित्वं द्वैतस्य नामरूपात्मकत्वात् ग्राह्यत्वात् पंचवर्णात्मकत्वात् स्वमव
दित्यादि अनुमानैर्वाचारं भणादि श्रुतिभिश्च बाधितत्वादिति ॥ ३७ ॥ तदेवं ज्ञानयोगं सपरिकरं निरूप्येदानीं तन्निष्ठस्य विघ्नप्रतीकारमाह योगिन इ
ति त्रिभिः योगं युंजतः कायो यद्यंतरे वोत्पन्नैरुपसर्गैरोगाद्युपद्रवैरभिभूयते विधिः प्रतीकारः ॥ ३८ ॥